

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานั้นมีความเกี่ยวข้องกับหลายองค์ประกอบเพราะจุดมุ่งหมายของการศึกษานั้น คือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพดังนั้นผู้ปกครองจึงต้องเห็นความสำคัญของโรงเรียนเป็นอย่างยิ่งโดยการเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมของโรงเรียนในการพัฒนาบุตรหลาน

ท่ามกลางความรู้สึกดี ๆ ที่หลายที่อัลลอฮ์ ﷻ ให้เกิดขึ้นในหัวใจของพ่อแม่ นั่นก็คือ ความเมตตาบุตร ความเห็นอกเห็นใจต่อบุตร และความกรุณาที่มีต่อพวกเขาความรู้สึกเหล่านี้ นั้นมีผลอย่างยิ่งในการอบรมเลี้ยงดูบุตรและสร้างเสริมบุคลิกภาพให้กับบุตรถือเป็นสัญชาตญาณที่เป็นที่รู้กันดีว่า หัวใจของพ่อแม่ นั้นถูกกำหนดให้รักลูก และเต็มไปด้วยความรู้สึกในด้านจิตใจของพ่อแม่ นั้นมีความปรารถนาในการที่จะปกป้อง เมตตา เห็นใจ และเอาใจใส่ดูแลบุตรถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้ เผ่าพันธุ์ของมนุษย์ต้องสูญพันธุ์และพ่อแม่ก็จะไม่มีความอดทนพอที่จะเลี้ยงดู อุปการะ อบรม เอาใจใส่ดูแลและคอยหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กับบุตร

المَالُ وَالْبُنُونُ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ

خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾

(สุเราะฮ์อัล - กะฮฟู 18/46)

ทรัพย์สมบัติและลูกหลานคือ เครื่องประดับแห่งการดำรงชีวิตในโลกนี้ และความดีทั้งหลายที่จริงนั้น เป็นการตอบแทนที่ดียิ่ง ณ ที่พระเจ้าของเจ้า และเป็นความหวังที่ดียิ่ง

(สุเราะฮ์อัล - กะฮฟู 18/46)

อัล-กุรอานได้อธิบายความรู้สึกเหล่านี้ของพ่อแม่ซึ่งบางครั้งให้ความรู้สึก เหมือนกับว่าบุตรกลายเป็นเครื่องประดับในชีวิต“ทรัพย์สินสมบัติและลูกหลาน คือเครื่องประดับแห่ง การดำรงชีวิตในโลกนี้” สุเราะฮ์อัล - กะฮฟู :46 และในบางอายะฮ์ถือว่าบุตรนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ จะขอบคุณ อัลลอฮ์ ผู้ทรงให้ “และเราได้ให้พวกเจ้ามีทรัพย์สินและบุตรหลาน และเราได้ให้พวกเจ้า มีสิ่งพลมากมาย” สุเราะฮ์อัล - อิศรอฮ์ : 6 และบุตรนั้นทำให้พ่อแม่มีความเย็นตาเย็นใจ ถ้าเขาเป็น คนที่มีความบริสุทธิ์

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا

قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِمَتِّينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾

(สุเราะฮ์อัล - ฟุรกอน 25/74)

และบรรดาผู้ที่กล่าวว่า โอ้พระผู้อภิบาลของเราขอพระองค์โปรด

ประทานแก่เราซึ่งคู่ครองของเราและลูกหลานของเราให้เป็นที่รื่นรมย์

แก่สายตาของเรา และทรงทำให้เราเป็นแบบอย่างแก่บรรดาผู้ยำเกรง

(สุเราะฮ์อัล - ฟุรกอน 25/74)

อิสลามคือศาสนาของอัลลอฮ์ที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้และทางนำของพระองค์ โองการแรกของอัลกุรอานที่อัลลอฮ์ประทานมายังท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ก็ให้ความสำคัญกับ กระบวนการเรียนรู้ ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสในอัลกุรอานไว้ว่า

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾

(อัลอะลัก 96/1-5)

จงอ่านด้วยพระนามของพระผู้อภิบาลของเจ้า ผู้ทรงสร้าง * ทรง
สร้างมนุษย์จากก้อนเลือด * จงอ่านเถิดและพระเจ้าของเจ้านั้นผู้
ทรงกรุณายิ่ง * ผู้ทรงสอนการใช้ปากกา * ผู้ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้

(อัลอะลัก 96/1-5)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตราที่ 22 กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 13) สิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัตินี้คือผู้เรียนต้องได้รับการสนับสนุนทั้งจากโรงเรียนบ้านและสังคมพร้อมกันไปอย่างต่อเนื่องโรงเรียนต้องสื่อความเข้าใจให้กับพ่อแม่ผู้ปกครองชุมชนและสังคมไทยได้ทราบว่าการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่และตลอดเวลาการเรียนรู้จากบ้านและโรงเรียนจะสร้างพลังการเรียนรู้ทั้งทางด้านปัญญาและอารมณ์ควบคู่กันไปดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนต้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้เกิดแก่ผู้เรียนชุมชนและผู้ปกครองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนในการจัดและพัฒนาการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544 : คำนำ) นั่นคือทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนต้องมีบทบาทต่อชุมชนด้วยการดึงชุมชนเข้าสู่โรงเรียนเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรในการจัดการศึกษาผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการรับรู้การจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วยการคอยกำกับดูแลการศึกษาของบุตรหลานติดตามความก้าวหน้าและสนับสนุนการเรียนของเด็กผู้ปกครองเป็นกำลังสำคัญของการร่วมมือกับโรงเรียนซึ่งช่วยให้การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เกิดผลอย่างจริงจังและรวดเร็วเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมเพราะสังคมปัจจุบันต้องการเด็กยุคใหม่ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้มีคุณสมบัติที่ดีในการเป็นสมาชิกใหม่ของสังคม (กัมภณท์ จุนโท, 2543 : 35-37)

การอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของกระบวนการการพัฒนาชีวิตการจัดการศึกษาสำหรับบุตรหลานต้องคำนึงถึงพัฒนาการในแต่ละขั้นเป็นสำคัญเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ซึ่งเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาเรียกว่าช่วงพลังแห่งการ

เจริญเติบโตงอกงามของชีวิต (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2538 : 223) ดังที่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการเรียนรู้ของผู้เรียนเช่นจางจาครูสโซ (Jean Jacques Rousseau) เชื่อว่าเด็กเป็นสิ่งบริสุทธิ์โดยธรรมชาติมีการเรียนรู้ที่ต่างจากผู้ใหญ่เด็กสามารถนำตนให้ประสบความสำเร็จตามศักยภาพของตนได้เป็นอย่างดีและมีคุณธรรมโดยธรรมชาติถ้าผู้ใหญ่สร้างเสริมสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีและมีความสุขให้แก่เด็ก (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542 : 22) บิดามารดาและผู้ปกครองของนักเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาของบุตรหลานของตนเพราะเด็กๆเติบโตขึ้นจากบ้านและครอบครัวที่ให้การอบรมเลี้ยงดูเกือบทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากบ้านจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนในโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญในความสำเร็จในการเรียนและความก้าวหน้าในชีวิตการทำงานของเด็ก (วิรัตน์ ไวยกุล และบรรเทา อุทัยทัศน์, 2541 : 1 - 2)

การจัดกิจกรรมเพื่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและโรงเรียนนั้นทั้งกิจกรรมที่ผู้ปกครองลงมือปฏิบัติเองจนถึงเป็นเพียงผู้รับข้อมูลข่าวสารวิธีการที่โรงเรียนจะจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนเช่นกิจกรรมโรงเรียนได้แก่ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านการอาสาสมัครของผู้ปกครอง ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ด้านการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแนะนำโรงเรียนกิจกรรมการฝึกอบรมกิจกรรมการแสดงของนักเรียนกิจกรรมสานสัมพันธ์ได้แก่การประชุมปรึกษาการเยี่ยมบ้านกิจกรรมสื่อสารสนเทศได้แก่โทรศัพท์จดหมายข่าว แผ่นพับข้อมูล โรงเรียนกิจกรรมการศึกษากิจกรรมการบริการและกิจกรรมการตัดสินใจในการวางนโยบายโรงเรียนร่วมกับทางโรงเรียนแต่ละกิจกรรมคือการสนับสนุนการเรียนรู้จากโรงเรียนสู่บ้านและจากบ้านสู่โรงเรียนผู้ปกครองจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมเด็กในทุกๆด้านถึงแม้เด็กจะมาอยู่ในโรงเรียนแล้วก็ตามความรักความเอาใจใส่สนใจซักถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่เด็กทำที่โรงเรียนหรือการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกับลูกมีส่วนร่วมในงานหรือกิจกรรมที่ครูหรือทางโรงเรียนมอบหมายให้ทำที่บ้านจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวที่จะนำไปสู่การพัฒนาเด็กในด้านอื่นๆด้วย เพราะผู้ปกครองและครูเปรียบเสมือนหุ้นส่วนในการดูแลสร้างเสริมและพัฒนาเด็กที่บ้านและโรงเรียนคือแหล่งทรัพยากรของเด็กที่จะต้องปฏิบัติสัมพันธ์กันโดยใช้ครอบครัวเป็นหลักใน

การช่วยจัดการพฤติกรรมกรรมการสร้างสรรค์และการเรียนรู้ที่ดีสำหรับเด็กให้เหมาะสมกับที่บ้านและที่โรงเรียน(กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542 : 63)

การจัดการศึกษาในอิสลามจึงต้องเริ่มต้นด้วยการเรียนรู้อัลกุรอานเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติ เพราะการศึกษาในอิสลามเป็นการสร้างคนให้มีความสมบูรณ์และมีความสำเร็จตามความประสงค์ของอัลลอฮ์ ﷻ โดยให้ทุกคนสามารถปฏิบัติตนเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทน (เคาะลีฟะห์) ของอัลลอฮ์การศึกษาในอิสลามจึงเป็นการสร้างความองอาจและความเจริญให้แก่มนุษย์เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอัลกุรอานจึงเปรียบเสมือนธรรมนูญแห่งมนุษยชาติที่เพียบพร้อมด้วยทุกมาตราที่สามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติใช้สู่ความสำเร็จสูงสุดทั้งโลกนี้และโลกหน้าโดยนับตั้งแต่เริ่มแรกของการประทานอัลกุรอานจนกระทั่งปัจจุบันจวบจนวันสิ้นโลก อัลกุรอานไม่เคยมีการสังคายนา แก้ไขตัดตอนหรือเพิ่มเติมส่วนใดส่วนหนึ่งแม้เพียงพยางค์เดียว

การศึกษาในอิสลามจึงเป็นการศึกษาที่พยายามสร้างจิตสำนึกของความเป็นคนที่ยอมศิโรราบภายใต้อำนาจอันไร้ขอบเขตของอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่งเกิดจิตวิญญาณในการเรียนรู้ รักที่จะเรียนรู้ มีความใฝ่รู้และใฝ่เรียนมีจริยธรรมอันสูงส่งที่เป็นแบบอย่างในการพัฒนาชีวิต ทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม เป็นการศึกษาที่จะต้องรับใช้ชุมชน และฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดและมุ่งรับใช้การปฏิบัติมิใช่เพียงเพื่อความป็นปริญญาชนหรือรองรับการขยายตัวของตลาดแรงงานอย่างเดียว หรืออีกนัยหนึ่งการศึกษาในอิสลามจะให้ความสำคัญกับผู้เรียนให้มีความซาบซึ้งใน วิถีชีวิต (Way of Life) ที่มีวัตถุประสงค์สร้างบัณฑิตให้เป็นคนดีมีคุณธรรมก่อนที่จะเชื่อมโยงให้ผู้เรียนมีความเชี่ยวชาญและเพิ่มขีดความสามารถในการสรรหองค์ความรู้หรือศาสตร์ที่ว่าด้วยทักษะชีวิต (Skills of Life) ที่สามารถใช้ชีวิตบนโลกนี้ได้อย่างคุ้มค่ามีความสุข และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมโดยแท้จริง

เนื่องจากอิสลามเป็นศาสนาสากลที่ไม่มีเส้นแบ่งตามภูมิศาสตร์และเผ่าพันธุ์ดังนั้นการศึกษาในอิสลามจึงมีลักษณะของความเป็นนานาชาติโดยปริยายบนหลักการที่อิสลามกำชับให้มุสลิมทุกคนแสวงหาความรู้และมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต ไม่ว่า ณ แหล่งใดในโลกนี้อิสลามได้กำหนดให้ผู้รู้ทุกคนมีหน้าที่ที่จะต้องถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ใฝ่รู้ โดยไม่หวัง

ผลตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้นเว้นแต่มุ่งปฏิบัติหน้าที่ในฐานะบ่าวที่ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้นจึงเป็น
 มูลเหตุสำคัญที่ทำให้สถาบันการศึกษาในอิสลามได้กลายเป็นแหล่งการสร้างเครือข่ายทางปัญญา
 ระดับสากลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาอิสลามในระดับมัธยมศึกษาที่ไม่
 เพียงแต่เป็นสถาบันที่เชื่อมโยงกับชุมชนระดับรากหญ้าในท้องถิ่นเท่านั้นหากเป็นสะพานเชื่อม
 ความสัมพันธ์ที่สามารถดูดซับความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณภาพทั่วโลกมาร่วมพัฒนาสร้างสรรค์
 และถ่ายทอดความรู้สู่การเพิ่มประสิทธิภาพชุมชนอีกด้วการศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบันต้องอาศัย
 ความร่วมมืออย่างเข้มแข็งระหว่างครอบครัว โรงเรียนและฝ่ายต่างๆ ในสังคมเพื่อร่วมมือกันพัฒนา
 คุณภาพของผู้เรียนการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองนับว่ามีความสำคัญอย่างมาก

ในส่วนของชุมชนนั้นประชาชนต้องร่วมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับบ้าน
 โรงเรียนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นสถาบันสังคมที่มีบทบาทหลักในการขับเคลื่อน
 การพัฒนาและเป็นสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทหลักในการเพิ่มทุนทางสังคมในชุมชนและ
 สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ในชุมชนให้เป็นระบบเกิดการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นและ
 นำไปใช้ประโยชน์ต่อส่วนรวม

การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองทั้งในด้านการอบรมเลี้ยงดูและการศึกษาของ
 ลูกส่งผลให้ลูกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอีกทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการมีส่วนร่วมของ
 พ่อแม่ผู้ปกครองในสังคมไทยที่ผ่านมามีอย่างค่อนข้างน้อยพ่อแม่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังคงใช้แนว
 ทางการมีส่วนร่วมแบบเดิมๆ อย่างมากคือมาร่วมประชุมร่วมพัฒนากายภาพของโรงเรียนและ
 บริจาคทรัพย์สินให้การมีส่วนร่วมในฐานะหุ้นส่วนทางการศึกษายังมีน้อยมากและโรงเรียนส่วน
 ใหญ่ก็ยังไม่เปิดโอกาส

ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นที่ต้องศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใน
 การจัดการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีซึ่งการศึกษานี้
 สามารถนำไปปรับใช้ประโยชน์กับการพัฒนา และส่งเสริมการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอน
 ศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี และเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ที่มีส่วน
 เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการศึกษานำไปพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง

1.2.3 เพื่อประมวลปัญหาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1.3.1 ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

1.3.2 ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

1.3.3 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

1.3.4 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

1.3.5 ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีดังต่อไปนี้

1.4.1 ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

1.4.2 ทำให้ทราบถึงผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี จำแนกตามอาชีพระดับ

การศึกษาและรายได้ของผู้ปกครองจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง

1.4.3 ทำให้ทราบถึงปัญหาและประมวลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

เฉพาะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี เท่านั้น

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านการอาสาสมัครของผู้ปกครอง ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ด้านการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีมีจำนวน 56 โรงเรียน ปีการศึกษา 2557 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 300 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในโรงเรียนเอกชนสังกัดโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานีโดยการกำหนดตัวอย่างจากตารางของ Krejcie & Morgan (อ้างถึงในพ่องศรี วาณิชศุภวงศ์, 2546 : 102 - 103) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 300 คน

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.5.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

- 1) เพศ
- 2) อายุ
- 3) ระดับการศึกษา
- 4) อาชีพ

5) รายได้

1.5.2.2 ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

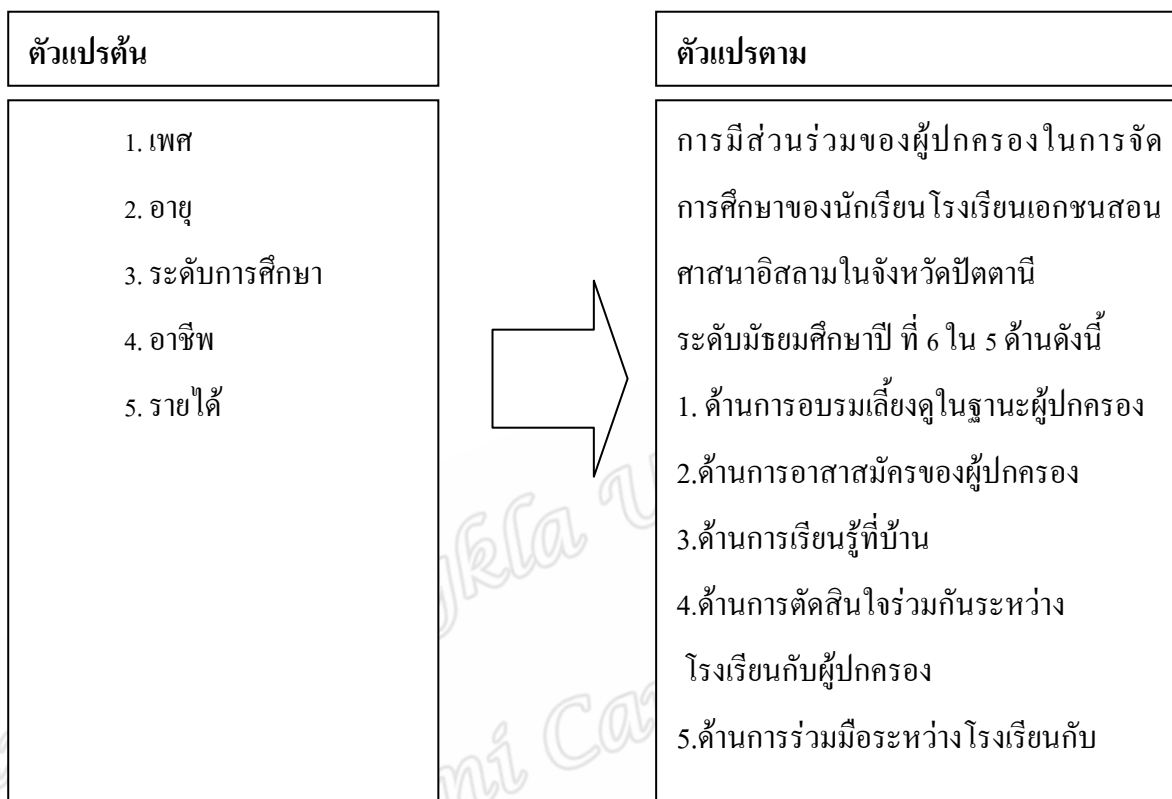
- 1) ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง
- 2) ด้านการอาสาสมัครของผู้ปกครอง
- 3) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน
- 4) ด้านการตัดสินใจร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง
- 5) ด้านการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ได้สังเคราะห์จากงานวิจัยของหลายท่าน ได้แก่ ชนิตา กลั่นศรี (2547) จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2545) จุฑารัตน์ จินประษา (2539) และกมลชัย ศิริศรี (2546) ซึ่งสามารถประมวลเพื่อสรุปประเด็นเป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่จะศึกษาโดยแยกเป็นตัวแปรต้นและตัวแปรตามซึ่งได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยตัวแปรต้นได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตัวแปรต้น ดังกล่าวจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ใน 5 หลักการ คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ด้านการอาสาสมัครของผู้ปกครอง ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ด้านการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.7.1 ความหมายภาษาไทยของคัมภีร์อัลกุรอาน ผู้วิจัยอ้างอิงจากพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานฉบับที่จัดพิมพ์โดยศูนย์กษัตริย์ฟาฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน ปีฮิจเราะฮ์ศักราช 1419 ผู้แปลคือ สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับแห่งประเทศไทย โดยผู้วิจัยอ้างอิงในบรรณานุกรม

1.7.2 การอ้างอิงตัวบทหะดีษ ผู้วิจัยอ้างอิงแหล่งที่มาของหะดีษในเชิงอรรถและหะดีษใดที่มีแหล่งที่มาหลายแหล่ง ผู้วิจัยได้ระบุเจ้าของสำนวนที่อ้างอิงไว้ เช่น สำนวนของมุสลิม เป็นต้น หากไม่ระบุสำนวนที่อ้างหมายความว่าทุกแหล่งที่มาใช้สำนวนเดียวกัน

1.7.3 สัญลักษณ์ อ่านว่า “ซุบฮานะฮฺ วะตะอาลา” เป็นภาษาอาหรับมีความหมายว่า “พระองค์ทรงมหาบริสุทธิ์และสูงส่งยิ่ง” เป็นคำสุภาพที่มุสลิมใช้กล่าวยกย่องและสรรเสริญพระองค์อัลลอฮฺ หลังจากที่ได้อ่านามพระองค์

1.7.4 สัญลักษณ์ อ่านว่า “ศ็อลลัลลอฮุฮฺ อะลัยฮิ วะสลัลัม” เป็นภาษาอาหรับซึ่งมีความหมายว่า “ขออัลลอฮฺทรงประทานความโปรดปรานและความสันติแก่ท่าน” เป็นคำสุภาพที่มุสลิมใช้กล่าวยกย่องท่านศาสดามุฮัมมัด หลังจากที่ได้อ่านามของท่าน

1.7.5 สัญลักษณ์ คือ หมายเลขของอายัต อัลกุรอาน

1.7.6 สัญลักษณ์ (( )) คือ บทหะดีษ

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองหมายถึง การที่บิดา หรือ มารดาหรือบุคคลในครอบครัว ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจปกครอง หรือ ผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเข้ามามีบทบาทมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันกับโรงเรียนเอกชนในจังหวัดปัตตานี ใน 5 ด้าน

1.8.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดูหมายถึง กระบวนการในการให้การ ดูแลเอาใจใส่และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความเชื่อค่านิยมต่างๆ ในการดำเนินชีวิตในสังคมโดยใช้ถ่ายทอดจากบุคคลในครอบครัว

1.8.2 ด้านการอาสาสมัครของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองอาสาสมัครสละเวลาและนำความเชี่ยวชาญหรือความสามารถต่างๆ เข้ามาช่วยกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก พัฒนาคูบคลากรพัฒนาสถานศึกษาและพัฒนาหรือเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองด้วยกันเองช่องทางที่โรงเรียนได้จัดให้ผู้ปกครองอาสาสมัครเข้าร่วม

1.8.3 ด้านการเรียนรู้ที่บ้านหมายถึง ผู้ปกครองช่วยเด็กๆ ในการทำการบ้านและตั้งเป้าหมายทางการศึกษาให้แก่เด็กรวมถึงการเล่นเกมส์ ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้ของเด็กที่โรงเรียนและที่บ้าน ทำให้เด็กเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ได้รับการเรียนรู้ใน

แง่มุมรายละเอียดที่ต่างกัน เห็นว่าการเรียนรู้ไม่ได้จำกัดเฉพาะที่โรงเรียน เกิดความต่อเนื่องในการฝึกทักษะและการเรียนรู้ ทั้งนี้ การเรียนรู้ที่บ้านต้องเป็นไปอย่างผ่อนคลาย สนุก มีความหมายต่อเด็ก

1.8.4 ด้านการตัดสินใจร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองหมายถึง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในองค์กรผู้ปกครอง เช่น คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา หรือสมาคมผู้ปกครองและการตัดสินใจในนโยบาย ภาวะผู้นำ และการประชาสัมพันธ์ ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ของสถานศึกษาพัฒนาภาวะผู้นำให้แก่ผู้ปกครองและผู้แทนผู้ปกครอง

1.8.5 ด้านการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึงการที่ผู้ปกครองส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนกับทรัพยากรและการบริการของชุมชน สถานศึกษาหาและผสมผสานทรัพยากรและการบริการจากชุมชนในการเสริมสร้าง โปรแกรมของสถานศึกษาการดำเนินการของผู้ปกครองและการพัฒนานักเรียน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามหมายถึงโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามซึ่งจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่ไปกับหลักสูตรอิสลามศึกษา